

Gondolkodtató feladatok gyűjteménye címen megjelent a középiskolai fizika tanításához és tanulásához szolgáló könyvecske, amely osztályonként és témakörönként sokféle, színes és sok ötletet tartalmazó, egyben további gondolatokat ébresztő kérdéseket és válaszokat nyújt az olvasónak. (A Központi Pedagógus Továbbképző kiadása.)

Infeld: Einstein (Gondolat kiadó 1959, 27 Ft). Leopold Infeld, aki sokáig Einstein közvetlen munkatársa és barátja volt, szakavatott kézzel írja le a nagy tudós forradalmi gondolatainak lényegét és azoknak a modern tudományra gyakorolt hatását. Foglalkozik a speciális és az általános relativitás elméletével, Einsteinnek a modern kvantumelméletben való szerepével, s mindezt a magas színvonalú népszerűsítés közvetlen, érthető és meggyőző modorában teszi. A legelvontabb fogalmakat világítja meg az olvasó előtt anélkül, hogy bármilyen matematikai vagy komolyabb fizikai előképzettséget tételezne fel. Sokat foglalkozik Einsteinnel, az emberrel és filozófussal, majd személyes emlékeiről számol be, amihez igen sok, érdekes magánlevelet használ fel, végül kis táblázatban felsorolja Einstein életének és munkásságának főbb eseményeit.

Vermes Miklós : Fizikai versenyfeladatok (Tankönyvkiadó 1960, 10 Ft). Nagy munkát vállalt magára a Szerző, amikor összegyűjtötte a Magyarországon 1916 óta rendezett fizikaversenyeken szerepelt feladatokat, megoldásokat, a nyertesek neveit és azokat a legfontosabb statisztikai adatokat, amelyek érdekes áttekintést és összehasonlítást adnak a résztvevők számára vonatkozóan. A könyv értékét mindig a hivatása és betöltésének mértéke határozza meg, Vermes Miklós gyűjteménye ezért könyvtáraink igen becses példánya, s különösen versenyző ifjúságunk komoly segítőtársa. A felszabadulás óta először 1949-ben megrendezett Eötvös-versenyek a Matematikai és Fizikai Társulat által 1916-tól 1943-ig rendezett Károly Irén-versenyek hagyományaira épülnek, de a résztvevők száma tekintélyesen növekedett azóta. Az itt szereplő feladatokat az érettségizett ifjúság élvonalbeli fizikusai számára tűzték ki, s így leginkább fogós, gondolkodtató a sablonon túl ötletet igénylő feladatokat kaptak a versenyzők, s ebben a könyvben 36 év versenyzőinek kitűzött feladatokat és megoldásokat kap az olvasó. A megoldások mintaszerűek, példát akarnak mutatni a legalaposabb megoldási módszerekre, és többször a feladatok általánosítását is adják. A könyv használhatóságát fokozza a fizikai témakörönkénti beosztással megszerkesztett tárgymutató, amelyben a kívánt típusú feladatok és megoldásaik azonnal kikereshetők. A versenyekre készülő felhasználójuk e könyvet módszeres felkészülésükre, minden érdeklődő középiskolás pedig a tananyag magasabb szintű gyakorlására.

Böhm-Dörge: Korunk óriása, az atom (Gondolat Kiadó Bp., 1959. 317 lap, 47 Ft)

A szerző a legszeleesebb olvasótábor igényeit elégíti ki, amikor a legközvetlenebb egyszerűséggel, mindennapi fogalmainkhoz közelálló hasonlatok szellemes alkalmazásával bemutatja az atomban rejlő lehetőségek és problémák egész sorát. Olyan mesekönyv ez az atomról, amelyet mindenki megért, élvezettel olvas, és belőle csak tanulhat, mert a terület nagysága, amelyet átfog, tudományos igényessége, s nem utolsósorban ötletes és tökéletes kivitelű illusztrációi ezt biztosítják.

Vermes Miklós: A relativitás elmélete (Gondolat Könyvkiadó Bp. 1958. 186 lap, 17,50 Ft)

Akik a klasszikus fizika néhány alaptényét már ismerik, bátran vállalkozhatnak arra, hogy a szerzővel megtegyék az utat a modern fizika egyik vezető és meglehetősen forradalmi elméletéig. A szemlélet számára mehökkentő és nehezen hozzáférhető, de izgalmas és következményeiben is óriási jelentőségű modern elmélet közvetlen stílusban és meggyőző világossággal kerül az olvasó elé. A könyv első részében a speciális relativitáselmélet alapjait, majd mechanikáját tárgyalja, majd geometriai megfontolások után az általános relativitáselmélet alapjait mutatja be a szerző, mindenkor rámutatva a kísérleti bizonyítékokra. A könyv végén kozmológiai problémákra válaszol.

Galilei: Párbeszéd. (Európa Könyvkiadó Bp., 1959, 198 lap, 14 Ft)

Tilalom, egy sötét kor tudományellenes egyházi tilalma volt, ami arra ösztönözte a tudománytörténet egyik legnagyobb alakját, hogy tudományos értekezés helyett művészi párbeszéd formájában fejtse ki nézeteit és népszerűsítse a világegyetemről szóló üldözött kopernikusi tant a ptolemaiosival szemben. Kora érveit és ellenérveit lebilincselően érdekes dialógus formájában, szellemesen vonultatja fel, miután magára vállalta, ideiglenesen, a párbeszéd idejére" a kopernikusi tan védelmezőjének szerepét Salviati személyében. A Simplicio, Sagredo és Salviati között lefolyó négy napos párbeszédet leíró élvezetes olvasmányt a fizikával való ismerkedés minden fókán ajánljuk.